

Sygn. akt II CSK 759/13

POSTANOWIENIE

Dnia 13 sierpnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z powództwa A. C. i M. C.

przeciwko A. J. i I. J.

o ustalenie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 13 sierpnia 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powodów

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 9 kwietnia 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz
zasądza od powodów na rzecz A. J. kwotę 3.600 (trzy tysiące
sześćset) zł oraz I. J. kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) zł
tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnych orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania.

Pełnomocnik powodów A. C. i M. C. w skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 9 kwietnia 2013 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparł na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Szczegółowa analiza uzasadnienia wniosku nie pozwala na stwierdzenie, że powołane przesłanki zostały wykazane.

Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. uznaje się zagadnienie nowe i dotychczas niewyjaśnione. Zagadnienie to musi mieć charakter istotny i być zagadnieniem ściśle jurydycznym, dającym się przedstawić w sposób syntetyczny i oderwany od kontrowersji dotyczących ustaleń faktycznych lub oceny dowodów (zob. postanowienie SN z dnia 22 grudnia 2008 r., III CSK 285/08, ICBSN 2009, nr 4, s. 48). Chodzi przy tym o zagadnienie o charakterze abstrakcyjnym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji, a jego rozstrzygnięcie będzie miało znaczenie nie tylko dla oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw.

Przedstawienie istotnego zagadnienia prawnego wymaga jego precyzyjnego sformułowania poprzez wskazanie przepisu prawa materialnego lub procesowego,

z którym jest związane, i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (zob. m. in. postanowienie SN z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). Argumentacja uzasadniająca wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinna nawiązywać do przesłanek „przedsądu”, a ponadto stanowić odrębny, pogłębiony wywód prawny wskazujący na zaistnienie powołanych okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpatrzenia (zob.: postanowienie SN z dnia 9 maja 2008 r., sygn. akt II PK 3/08, nie publ.; postanowienie SN z dnia 19 października 2006 r., sygn. akt IV CSK 246/06, nie publ.; postanowienie SN z dnia 9 czerwca 2008 r., sygn. akt II UK 37/08, nie publ.; postanowienie SN z dnia 19 grudnia 2001 r., sygn. akt IV CZ 200/01, nie publ.). Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do rozważenia, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne”.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący przedstawili następujące pytanie: czy art. 174 § 2 k.p.c. stanowi podstawę do zawieszenia postępowania, jeżeli śmierć strony nastąpiła po zamknięciu rozprawy, a przed ogłoszeniem orzeczenia.

Autor skargi kasacyjnej z formalnego punktu widzenia spełnił wymaganie polegające na uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, jednak przedstawione zagadnienie prawne odnosi się do wykładni art. 174 § 2 k.p.c., który został zastosowany przez sąd pierwszej instancji, a sprawa w tej instancji zakończyła się dla skarżących pomyślnie. Ponadto, skoro skarga kasacyjna przysługuje od orzeczeń sądu drugiej instancji, wyłączone jest bezpośrednie badanie w postępowaniu kasacyjnym naruszenia przepisów postępowania przez sąd pierwszej instancji. Kwestia ta podlegałaby badaniu i rozpoznaniu przez Sąd Najwyższy jedynie w przypadku powołania w skardze kasacyjnej odpowiednich przepisów prawa procesowego, które naruszył sąd drugiej instancji rozpoznając sprawę wskutek wniesienia apelacji, w której sformułowane zostały zarzuty apelacyjne mające związek z naruszeniem procedury przez sąd pierwszej instancji.

Z kolei oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania

niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka sprzeczności wyroku z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m. in.: postanowienie SN z dnia 8 marca 2002 r., sygn. akt I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; postanowienie SN z dnia 10 stycznia 2003 r., sygn. akt V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej należy wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego wyroku uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom, były więc dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (por. m.in. postanowienie SN z dnia 12 grudnia 2000, V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, postanowienie SN z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156). Ponadto, skarżący powinien zawrzeć we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wyodrębniony wywód prawny wskazujący w czym wyraża się „oczywistość” naruszenia prawa (postanowienie SN z dnia 5 września 2008 r., sygn. akt I CZ 64/08, niepubl.; postanowienie SN z dnia 9 czerwca 2008 r., sygn. akt II UK 37/08, niepubl.; postanowienie SN z dnia 19 grudnia 2001 r., sygn. akt IV CZ 200/01, niepubl.). Sam zarzut naruszenia, nawet oczywistego, określonych przepisów prawa nie jest wystarczający, gdyż nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Mimo bowiem nawet oczywistego naruszenia prawa, wyrok może być prawidłowy (postanowienie SN z dnia 7 grudnia 2011 r., V CSK 113/11, nie publ.). Skarżący nie wykazali, że Sąd drugiej instancji dopuścił się oczywistego naruszenia prawa w powyższym rozumieniu oraz że zaskarżony wyrok jest oczywiście wadliwy. Podnieść należy, że powołanie tych samych okoliczności dla wykazania, że zaistniały przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. jest konstrukcyjnie wadliwe (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2011 r., IV CSK 485/10, nie publ.; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, BSN 2003, nr 5, poz. 8).

W skardze kasacyjnej wskazano, że Sąd Apelacyjny naruszył art. 233 § 1 k.p.c.. Powoływanie zarzutu naruszenia tego przepisu w skardze kasacyjnej nie może odnieść skutku, skoro ustaleniami faktycznymi i oceną dowodów Sąd Najwyższy jest związany (art. 398³ § 3 k.p.c.). Sąd Najwyższy wielokrotnie stwierdzał, że ocena opinii sporządzonej przez biegłego należy do sądu

rozpoznającego sprawę (art. 233 § 1 k.p.c.) i nie mieści się w ramach kognicji Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym (zob. np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 5 lutego 2014 r., V CSK 125/13, nie publ. i z dnia 10 października 2012 r., II PK 65/12, nie publ.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego wynika z treści art. 398²¹ w zw. z art. 391 § 1, art. 98 § 1 i 3 i art. 99 k.p.c.

aw